

HAYAL-QIZLAR GANDBOLÍ: ZAMANAGÓY JAĞDAYDÍN AYÍRÍM TÁREPLERÍ**Kuralbaev Azizbek Kuralbaevich**

Ózbekstan mámleketlik dene tárbiyası hám sport universiteti Nókis filialı “Dene tárbiyası teoriyası hám gumanitar pánler” kafedrası baslıǵı, p.i.b.f.d (PhD).

kuralbaevazizbek3@gmail.com +998913725586

Rejepova Mavlyuda Muratbay qızı

Ózbekstan mámleketlik dene tárbiyası hám sport universiteti Nókis filialı Sport iskerligi: Oq jaydan atıw qánigeligi 1-kurs studentı.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15763277>

Annotaciya. Sport tayarlıǵınıń zárúrli shártı sport túriniń jaǵdayı, onıń rawajlanıw tendenciyaları, jarıs shınıǵıwınıń bazalıq parametrleriniń san mánisleri haqqındaǵı obektiv maǵlıwmat bolıp esaplanadı. Eń iri rásmiy sport jarısları, sonıń ishinde, jáhán chempionatlardı tiyisli maǵlıwmatlardıń dáregi bolıp esaplanadı. Gandbol boyınsha hayal-qızlar saylandı komandaları arasında ótkerilgen mine usınday jarıs materialları biziń izertlewimizge tiykar boldı.

Tayanish sózler: hayal-qızlar milliy saylandı komandaları, joqarı tájiriybeli gandbolshılar, jaǵday parametrleri, jarıs iskerligi kórsetkishleri, model mánisleri, zamanagóy gandbol tendenciyaları.

Аннотация. Необходимым условием спортивной подготовки является объективная информация о состоянии вида спорта, тенденциях его развития, количественных значениях базовых параметров соревновательной тренировки.

Крупнейшие официальные спортивные соревнования, включая чемпионаты мира, являются источником соответствующей информации. Материалы таких соревнований, проведенных среди женских сборных команд по гандболу, стали основа нашего исследования.

Ключевые слова: женские национальные сборные, высококвалифицированные гандболисты, параметры ситуации, показатели соревновательной деятельности, значения модели, современные тенденции гандбола.

Annotation. A necessary condition for sports training is objective information about the state of the sport, its development trends, and the quantitative values of the basic parameters of competitive training. The largest official sports competitions, including world championships, are a source of relevant information. Materials from such competitions held among the women's national handball teams formed the basis of our research.

Keywords: Women's national teams, highly qualified handball players, situation parameters, competitive activity indicators, model values, current trends in handball.

KIRISIW: Rásmiy xalıqaralıq sport jarıslarınıń, ásirese, jáhán chempionatı sıyaqlı iri jarıslardıń áhmiyetin joqarı dárejede bahalaw qıyın. Jarıslardıń ózi erisilgen nátiyjelerdi kórsetiw, ayırım sporchılar hám komandalardıń jetiskenliklerin bahalaw hám salıstırıwdıń obektiv usılı bolıp, sport túriniń házirgi jaǵdayın anıqlaw, onı bunnan bılay da rawajlandırıw jolların belgilew, joqarı sport nátiyjelerine erisiwdıń nızamlılıqları hám tiykarǵı quramlıq bólimlerin anıqlaw imkánıyatın beredi [1, 4].

Bunday maǵlıwmatlar jetekshi sporchılardıń da, jaqın hám uzaq rezervlerdiń de joqarı nátiyjeli sport tayarlıǵınıń tiykarlarınan biri esaplanadı [2, 3].

METODI: Izertlew predmeti gandbol boyınsha Jáhán chempionatınıń qatnasıwshıları

bolğan 24 milliy hayal-qızlar saylandı komandaların jaǵdayı hám jarıs iskerligi kórsetkishleri bolıp xızmet etti [5].

Juwmaqlanğan jáhán chempionatınıń nátiyjelerinen biri sıpatında Evropadaǵı gandbol mektebinin ústinligin atap ótiw kerek, evropanın milliy saylandı komandaları dáslepki 12 orındı iyeledi. Sonın menen birge, Aziya, Afrika hám Amerika kontinentinen qatnasıp atırğan 9 komadadan jetewi turnir kestesinin aqırǵı jeti ornın (18-24) iyeledi. Bul jaǵday házirgi kúnde Evropa mektebinin jáhán hayal-qızlar gandbolında ústinlik etip atırǵanınan dárek beredi.

Izertlew dawamında tájiriybeli gandbolshılardıń jaǵdayın sáwlelendiriwshi kórsetkishler: Boyı, dene salmaǵı, dene salmaǵı indeksi (DSI), pasport jası, xalıqaralıq oynılar tájiriybesi; sonday-aq, gandboldaǵı jarıs iskerligin muǵdar hám sapa jaǵınan xarakterleytuǵın parametrler ulıwma sanı 28 dep esaplandı.

IZERTLEW NÁTIYJELERI HÁM OLARDIŇ DODALANIWI.

Ótkerilgen izertlewler nátiyjesinde gandbol boyınsha hayal-qızlar saylandı komandaları arasında ótkerilgen Jáhán chempionatında kórsetilgen sport nátiyjesi tómendegilerge baylanıslı ekenligi anıqlandı: oynıshılardıń TVI ($r < 0,01$ bolǵanda $r = 0,404$); olardıń sport stajı ($r < 0,01$); $= 0,282$; $p < 0,01$); pasport jası ($r = 0,220$; $p < 0,01$); uzınlıǵı ($r = 0,205$; $p < 0,01$) hám deneniń massası ($p < 0,05$ bolǵanda $r = -0,110$).

Bunda, jáhán chempionatı qatnasıwshılarının ortasha jası $25,7 \pm 0,34$ jastı quradı (1-keste). Joqarı tájiriybeli gandbolshılardıń dene salmaǵı $69,7 \pm 0,50$ kg, boyı $175,4 \pm 0,51$ sm, dene salmaǵı indeksi $22,6 \pm 0,11$ kg/m². Bul san mánisi usı jınısqa tiyisilik hám jasqa baylanıslı registr ushın bar bolğan model diapazonına sáykes keledi. Sonın menen birge, chempionat qatnasıwshılarının hár biri chempionatqa shekem óz saylandı komandası quramında $59,9 \pm 6,15$ oynı ótkergenligin atap ótiw kerek.

1-keste - Jáhán chempionatı qatnasıwshılarının jas hám antropometriyalıq ózgeshelikleri.

Kórsetkishler	Sanlı mánisler		Ayırmalıq xarakterleri hám muǵdarı, %;	t.	p.
	n = 384.	n = 48.			
Boyı (sm)	$175,4 \pm 0,51$;	$175,4 \pm 0,24$;	-	-	-
Dene salmaǵı (kg).	$69,7 \pm 0,50$;	$69,2 \pm 0,58$;	-0,7;	0,65;	-
Dene salmaǵı indeksi (kg/m ²)	$22,6 \pm 0,11$.	$22,7 \pm 0,19$;	+0,4;	0,45;	-
Jas	$25,7 \pm 0,34$.	$26,7 \pm 0,24$;	+3,9;	2,38;	<0,05;
Jarıs tájiriybesi (oynılar sanı)	$59,9 \pm 6,15$.	$102,6 \pm 3,64$;	+71,3;	5,97.	<0,001;

Bul kórsetkishlerdi usı jáhán chempionatı sıylı orın iyeleri ushın uqsas bolğan kórsetkishler menen salıstırıw eki statistikalıq áhmiyetli ($p < 0,05$ bolǵanda) ayırmashılıqtıń bar ekenligin atap ótiwge imkaniyat beredi. Jáhán chempionatınıń laureatları óz qarsılaslarınan jası (3,9% ke; $p < 0,05$) hám óz saylandı komandaları quramında ótkerilgen xalıqaralıq oynılar sanı (71,3% ke; $p < 0,001$) boyınsha ústinlikke eristi. Bul jaǵday házirgi zaman hayal-qızlar gandbolında joqarı sport nátiyjelerine erisiw ushın salmaqılı jarıs tájiriybesine iye bolıw zárúrligin kórsetedi. 2-kestede keltirilgen milliy saylandı komandalardıń jarıs iskerliginiń muǵdarlıq parametrleri (MP) boyınsha óz-ara baylanıslılıq analizi juwmaqları sonı anıqlaw imkaniyatın berdi, yaǵnıy házirgi zaman gandbolında sport nátiyjesi statistikalıq jaqtan áhmiyetli ($r < 0,01$ bolǵanda) jeti jeke ózgeshelik penen baylanıslı bolıp, olardan besewi hújimdegi oynıǵa, ekewi bolsa qorǵanıwdaǵı oynıǵa tiyisli:

- komanda tárepinen taslangan toplar sanı ($r = 0,70$; $p < 0,01$);
- toptıń jol qoyılatuǵın joǵaltıwlar sanı ($r = 0,67$; $p < 0,01$);

- «tez ótiw» den keyin taslangan topar sanı ($r = 0,66$; $p < 0,01$);
- «tez ótiw» hújimleri sanı menen ($r = 0,61$; $p < 0,01$);
- qorǵawshılar tárepinen qarsılasınıń taslamaların tabıslı tosıwlar sanı menen ($r = 0,56$; $r < 0,01$);

- ámelge asırılǵan oyın óz ara háreketleri ("golli" uzatpalar) sanı menen ($r = 0,50$; $p < 0,01$);

- dárwazamanlar tárepinen qaytarıp jiberilgen topar sanı ($r = 0,50$; $p < 0,01$).

Alınǵan maǵlıwmatlardıń jıyındısı zamanagóy hayal-qızlar gandbolında joqarı sport nátiyjelerine erisiw ushın:

- «tez ótiw» menen hújimlerdi qollanıw jiyiligin maksimal dárejege jetkeriwge umtılıw;
- toptıń joǵaltıwı múmkin bolǵan sanın minimallaştırıw;
- hújimde oynaǵanda óz ara háreketler sanın maksimal dárejege jetkeriw;
- qarsılaslar hújimine múmkinshiligi bolǵanınsha kóbirek tosqınlıq etiw.
- dárwazamanlardıń maksimal nátiyjeli oynawın támiyinlew.

2-keste - Joqarı tájiriybeli gandbolshılar QD nıń muǵdarıy kórsetkishleriniń óz ara baylanıslıǵı.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1.		70.	28.	15.	15.	09;	11.	30.	0,3.	66.	61.	50.	67.	56.	23.	0,5.	50.	26.
2.			55.	32.	- 02;	31.	07.	24.	- 13.	79.	72.	76.	- 59.	48.	13.	- 02;	59.	10.
3.				48.	37.	- 13.	-12.	34.	47.	44.	42.	47.	- 32.	33.	- 04;	-16;	27.	57.
4.					83.	-23.	- 26.	- 07;	0,3.	45.	50.	33.	0,5.	92.	- 41.	0,5.	29.	56.
5.						- 36.	-30.	- 09;	11.	11.	19.	07.	25.	06.	- 49.	-16;	08.	63.
6.							89.	- 40.	- 59.	07.	0,3.	42.	-00;	04.	04.	09;	0,5.	- 09;
7.								- 50.	- 59.	- 07;	- 04;	29.	18.	04.	- 09;	- 06;	- 17.	0,3.
8.									74.	- 02;	- 03;	- 15.	- 69.	- 04;	52.	15.	- 01;	- 32.
9.										-25;	- 27.	- 33.	-29;	- 22.	30.	20.	-11.	02.
10.											95.	65.	-43.	63.	04.	- 22.	59.	13.
11.												60.	-37.	73.	- 02;	-30.	53.	20.
12.													- 33.	38.	- 17.	- 17.	62.	22.
13.														-29;	- 69.	-0,5.	- 31.	50.
14.															02.	- 27.	30.	12.
15.																30.	- 02;	-66.
16.																	- 06;	-30.
17.																		11.
18.																		

Esletpe:

1. Korreliaciya koefficientleriniń san mánisleri útirde keyin keltirilgen.
2. 95 procentli áhmiyetlilik dárejesine sáykes keletuǵın kórsetkishler qoyıw shrift penen, 99 procentli áhmiyetlilik dárejesine sáykes keletuǵın kórsetkishler astı sızılǵan qoyıw shrift penen ajratıp kórsetilgen.
3. Parametrlerdi sanlı belgilew: 1 - sport nátiyjesi (iyelengen orın); 2 - bir oyındaǵı gollar sanı; 3 - bir oyındaǵı ilaqtırıwlar sanı; 4 - jaqın aralıqtan taslangan topar sanı (<6 metr); 5 - jaqın

aralıqtan ılaqtırılǵar sanı (<6 metr); 6 - shetki poziciyadan urılǵan gollar sanı; 7 - shetki poziciyadan ılaqtırılǵar sanı; 8 - ortasha hám uzaq aralıqlardan taslanǵan topar sanı (>7 m); 9 - orta hám uzaq aralıqlardan orınlanǵan ılaqtırılǵar sanı (>7 m); 10 – «uslap ketiwden» jiberilgen topar sanı; 11 – «úzip alıw» dan orınlanǵan ılaqtırılǵar sanı; 12 – «golli» uzatpalar sanı; 13 - top joǵaltılǵar sanı; 14-toptı tosılǵar sanı; 15 - bir oyın ushın alınǵan sarı kartochkalar sanı; 16 – «islengen» 2 minutlıq shetletiwler sanı; 17 - dárwazamanlar tárepinen qaytarılǵan topar sanı; 18 - komanda tárepinen bir oyında orınlanatuǵın hújimler sanı.

Izertlewlerdiń keyingi basqıshı jarıs iskerliginiń ajratılǵan parametrlerin san jaǵınan toltırılǵa baǵıshlandı. Bul másele eki registrde sheshildi: gandbol boyınsha jáhán chempionatınıń final basqıshında qatnasıw ushın saralawdan ótken barlıq komandalar ushın hám chempion bolǵan komandalar ushın. Ekinshi variantta olardı model sıpatında qaraw múmkin.

Jarıs iskerliginiń kórip shıǵılǵan barlıq muǵdarlıq kórsetkishleri boyınsha sıylı orın iyeleriniń gandbol boyınsha hayal-qızlar komandaları arasındaǵı jáhán chempionatınıń final basqıshınıń barlıq qatnasıwshılardan ústin ekenligi anıqlandı (3-keste).

3-keste

Gandbol boyınsha eń kúshli hayal-qızlar saylandı komandalarınıń tiykarǵı parametrleriniń san mánisleri.

Parametrler	Sanlı mánisler		Ayırmalıq xarakteri hám muǵdarı, %;	t.	p.
	n=24.	n = 3.			
Bir oyınǵa jiberilgen topar sanı.	26,0±0,64;	28,9±0,98;	+11,2.	2,48;	<0,05;
Dopuskayemıe poteri myacha	13,7±0,58;	12,2±0,29.	- 10,9.	2,31;	<0,05;
"Jıldam ótiwden" keyin jiberilgen topar sanı.	4,0±0,29.	5,5±0,35;	+37,5.	3,33.	<0,01;
Tez ótiw hújimleri sanı.	5,5±1,7;	7,5±0,29.	+36,4;	1,62;	-
Qarsılas toparların bloklanılǵar sanı.	2,3±0,28;	4,7±0,75;	+104,3;	3,00;	<0,01;
"Golli" uzatpalar sanı.	12,1±0,51;	14,5±1,16.	+ 19,8.	1,89;	-
Dárwazamanlar tárepinen qaytarılǵan topar sanı.	11,2±0,31.	13,0±0,87.	+15,2.	1,30;	-

Sonday-aq, tórt jaǵdayda ol statistikalıq jaqtan áhmiyetli ($p < 0,05$) xarakterge iye.

Sonday-aq, dúnyanıń eń jaqsı saylandı komandaları bir oyın dawamında onshellı ataqlı bolmaǵan qarsılaslarına qaraǵanda 11,2% kóp top ılaqtıradı ($p < 0,05$); top joǵaltılǵa 10,9% kem jol qoyadı ($p < 0,05$); "tez ótiwden" keyin 37,5% kóp top ılaqtıradı ($p < 0,01$) hám qarsılasınıń top ılaqtırılǵına eki eseden aslam (104,3%) kóbirek tosqınlıq etedi ($p < 0,01$).

Bunnan tisqari, eń kúshli hayal-qızlar saylandı komandalarınıń jarıs iskerligin kóbirek (36,4 procentke) «tez ótiw» menen hújimler sanı, hújimdegi óz-ara háreketler sanınıń ósiwi (19,8 procentke), sonday-aq, dárwazamanlar tárepinen qaytarılǵan topar sanınıń kóbirek (15,2 procentke) bolıwın xarakterleydi.

Milliy saylandı komandalardıń jarıs iskerliginiń sapa parametrleri boyınsha óz ara baylanıslılıq analizi nátiyjeleri zamanagóy gandbolda sport nátiyjesi statistikalıq jaqtan áhmiyetli ($p < 0,05$) on jeke ózgeshelik penen baylanıslı ekenligin, sonnan besewi hújimdegi oyınǵa, ekewi bolsa qorǵanıwdaǵı oyınǵa tiyisli ekenligin kórsetti (4-keste).

4-keste

Joqarı tájiriybeli gandbolshılar sıpat kórsetkishleriniń óz ara baylanıslılıǵı.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.		66.	48.	49.	58.	34.	32.	71.	76.	80.	59.	16.
2.			50.	80.	69.	45.	40.	68.	91.	70.	-60;	- 13.
3.				35.	09;	32.	15.	31.	52.	41.	- 36.	- 34.
4.					45.	26.	48.	52.	73.	51.	-37.	06.
5.						33.	16.	48.	76.	48.	- 49.	-16;
6.							08.	45.	41.	26.	- 22.	04.
7.								34.	40.	34.	- 46.	- 04;
8.									68.	88.	-48.	- 01;
9.										69.	-73.	-23.
10.											- 50.	- 06;
11.												42.
12.												

Esletpe:

1. Korreliaciya koefficientleriniñ san mánisleri útirden keyin keltirilgen.
2. 95 procentli áhmiyetlilik dárejesine sáykes keletuǵın kórsetkishler qoyıw shrift penen; 99 procentli áhmiyetlilik dárejesine sáykes keletuǵın kórsetkishler astı sızılǵan qoyıw shrift penen ajıratıp kórsetilgen.
3. 1- sport nátiyjesi (iyelengen orın); 2- ılaqtırıwlardı ámelge asırıw (olardıń nátiyjeliligi); 3- jaqın aralıqtan (>6 m) ılaqtırıwlardı ámelge asırıw; 4- shetki poziciyalardan ılaqtırıwlardı ámelge asırıw; 5- ortasha hám uzaq aralıqtan (>7 m) ılaqtırıwdı ámelge asırıw; 6- erkin atıwlardı ámelge asırıwdıñ %; 7- «tez ótiw» degi ılaqtırıwlardı ámelge asırıwdıñ %; 8- dárwazamanlar tárepinen toptı qaytarıwdıñ nátiyjeliligi; 9- hújimlerdi ámelge asırıwdıñ %; 10- qorǵanıw hárezketleri tabıslılıǵınıñ %; 11- hújim nátiyjeliliginiñ variaciya koefficienti (%); 12- koefficient qorǵanıwdıñ nátiyjeliligi variaciyası (%).

Zamanagóy hayal-qızlar gandbolındaǵı sport nátiyjesi statistikalıq jaqtan áhmiyetli ($r < 0,05$) ekenligi, komanda kórsetip atırǵan oyın sapasın sáwlelendiriwshi jarıs iskerliginiñ segiz xarakteristikası menen baylanıslı ekenligi anıqlandı. Olarǵa tómendegiler kiredi:

- qorǵanıw hárezketleriniñ sapası ($r < 0,01$ bolǵanda $r = 0,80$);
- hújim nátiyjeliligi ($r < 0,01$ de $r = 0,76$);
- dárwazaman tárepinen toptı qaytarıwdıñ nátiyjeliligi ($r < 0,01$ bolǵanda $r = 0,71$);
- ılaqtırıw nátiyjeliligi ($r < 0,01$ de $r = 0,66$);
- hújim hárezketleri tabıslılıǵınıñ turaqlılıǵı (olardıñ isenimliligi) ($r = 0,59$; $< 0,01$);
- ortasha hám uzaq aralıqtan ılaqtırıwdı ámelge asırıwdıñ nátiyjeliligi ($r = 0,58$; $< 0,01$);
- shetki poziciyalardan ılaqtırıw nátiyjeliligi ($r < 0,05$ bolǵanda $r = 0,49$);
- jaqın aralıqtan ılaqtırıw nátiyjeliligi ($r < 0,05$ bolǵanda $r = 0,48$).

Sport nátiyjesine eń kóp tásir kórsetiwshi dáslepki úsh parametr qatarına gandbol oyınındaǵı jarıs iskerliginiñ qorǵanıw bólimin sáwlelendiriwshi eki parametr kirgenligi itibarǵa ılayıq.

Ajıratılǵan xarakteristikalarǵı san jaǵınan toltırıw eki klaster: jáhán chempionatınıñ qatnasıwshıları hám sıylı orın iyeleri ushın ámelge asırıldı (5-keste).

5-keste

Gandbol boyınsha eń kúshli hayal-qızlar milliy saylandı komandalarınıñ sapa parametrleriniñ sanlıq mánisleri.

Parametrler	Sanlı mánisler		Ayırmalıq xarakterleri hám muǵdarı, %;	t.	r.
	n=24.	n = 3.			
Qorǵanıw hárketleriniń nátiyjeliligi, %;	53,5±0,93;	60,3±0,81;	+12,7;	5,53;	<0,001;
Hújim nátiyjeliligi, %;	46,6±1,23;	55,2±1,50.	+18,4.	4,43;	<0,001;
Dárwazamanlar tárepinen toplardı qaytarıwdıń nátiyjeliligi, %;	30,2±0,95;	36,6±1,79.	+21,2.	3,15.	<0,001;
Ílaqtırw nátiyjeliligi, %;	56,9±1,16.	62,6±1,44;	+10,0;	3,15.	<0,001;
Hújim hárketleriniń turaqlılıǵı. %;	82,2±1,27.	87,2±1,39;	+6,1;	2,66;	<0,05;
Orta hám uzaq aralıqlardan ílaqtırw nátiyjeliligi, %;	38,6±1,43;	43,5±1,39;	+12,7;	2,46;	<0,05;
Shetki poziciyalardan ílaqtırw nátiyjeliligi, %.	53,5±1,68;	59,6±2,72;	+11,4.	1,9.	-
Jaqn aralıqtan ílaqtırw nátiyjeliligi, %;	62,1±1,24.	67,9±1,85;	+9,3;	2,60;	<0,05;

Ótkerilgen izertlewler nátiyjesinde kórsetilip atırǵan jarıs iskerliginiń sapasını sáwlelendiriwshi kórip shıǵılǵan barlıq parametrler boyınsha jáhán chempionatı laureatlarınıń onıń qatnasıwshılarının ústinligi anıqlandı. Sonıń menen birge, segiz kórsetkishten jetewinde bul ústinlik statistikalıq jaqtan áhmiyetli ($p<0,05$) xarakterge iye.

Itibarlısı sonda, jeńimpazlar eń úlken ústinlikti ($p<0,001$ bolǵanda) jarıs iskerliginiń aqırǵı sport nátiyjesi ushın eń áhmiyetli bolǵan tórt parametrinde kórsetedi: qorǵanıw hárketleriniń tabıslılıǵı, hújim nátiyjeliligi, dárwazamanlar tárepinen toptı qaytarıw nátiyjeliligi hám top ílaqtırw nátiyjeliligi.

JUWMAQ

Ámelge asırılǵan kózqaras házirgi zaman hayal-qızlar gandbolında joqarı sport nátiyjelerine erisiwdiń nızamlılıqları hám tiykarǵı quramlıq bólimlerin anıqlaw imkaniyatın berdi, bul bolsa óz gezeginde, tájiriybeli hám jas gandbolshılardıń sport tayarlıǵınıń mazmunı hám baǵdarın dúzetiwge ruxsat beredi.

ÁDEBIYAT

1. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические применение / В.Н. Платонов. - М.: Савицкий спорт, 2005. - 820 с.
2. Тхорев, В.И. Технология спортивной подготовки: учебное пособие / В.И. Тхорев; Краснодарская г. ун-т. физ. культуры спорта и здоровья. - Краснодар: [б.и.]. 2017 - 151 с.
3. Тхорев, В.И. Управление соревновательной и тренировочной деятельности гандболистов высокой квалификации на основе моделирования: дис.... д-ра пед. наук / Тхорев В.И. - Краснодар, 2000. - 350 с.
4. Тхорев, В.И. Некоторые аспекты использования закономерностей управления в спортивных играх / В.И. Тхорев // Актуальные вопросы физической культуры и спорта. - 2001. - Т. 4. - С. 111-114.
5. Сайт Международной федерации гандбола [Электронный ресурс] // URL: <http://www.IHF.info>.
6. КУРАЛБАЕВ, А. METHODOLOGY OF IMPROVING THE TRAINING PROCESS

OF YOUNG HANDBALL PLAYERS IN PRIMARY PREPARATION STAGE.

REFERENCES

7. Platonov V.N. The system of training athletes in Olympic sports. General theory and its practical application / V.N. Platonov. - M.: Savitsky Sport, 2005. - 820 p.
8. Tkharev, V.I. Technology of Sports Training: Textbook / V.I. Tkharev; Krasnodar University of Physical Culture, Sports and Health. - Krasnodar: [b.i.]. 2017 - 151 p.
9. Tkharev, V.I. Management of Competitive and Training Activities of Highly Qualified Handball Players Based on Modeling: Diss.... Doctor of Pedagogical Sciences / Tkharev V.I. - Krasnodar, 2000. - 350 p.
10. Tkharev, V.I. Some aspects of using management patterns in sports games / V.I. Tkharev // Current issues of physical culture and sports. - 2001. - Vol. 4. - P. 111-114.
11. International Handball Federation web site [Electronic resource] // URL: <http://www.IHF.info>.
12. KURALBAEV, A. METHODOLOGY OF IMPROVING THE TRAINING PROCESS OF YOUNG HANDBALL PLAYERS IN PRIMARY PREPARATION STAGE.